

ENTREVISTA A

Jere Mateo

Nedador en aigües obertes

Aquest estiu, el granollerí Jeremias Mateo (1982) ha travessat el canal de la Mànega nedant. L'afició per la natació en aigües obertes va néixer arran de l'accident de muntanya que va patir el 2015, quan va caure escalant el Mont Blanc du Tacul, als Alps. Després d'un mes en coma, en Jere va despertar sense recordar res. Colpit per la mort del seu company d'escalada, en Salvi, i després d'onze mesos de recuperació a l'institut Guttmann, en Jere va descobrir la natació adaptada i, posteriorment, la natació en aigües obertes com una forma de teràpia. Ara té un objectiu clar: ser el primer nedador amb discapacitat a completar els set estrets de l'Oceans Seven. La seva història de fortalesa ha estat recollida pel periodista Adam Martín en el llibre *La travessia infinita*.

© JORDI RIBÓ

Enhorabona per la travessa del canal de la Mànega!

Estic molt content, per a mi era una prova de foc. El canal de la Mànega és com l'Everest, l'estret més icònic. Són 34 quilòmetres, però per marees i corrents en vaig acabar fent 42, en onze hores i mitja. Vaig ser el nedador més ràpid d'aquell dia i dels més ràpids d'aquest any. Vull demostrar que la discapacitat no em limita, ser el primer nedador amb discapacitat a completar l'Oceans Seven, set estrets emblemàtics, fent un paral·lelisme amb els Seven Summits, les muntanyes més altes de cada continent.

Com entrenes per a un repte així?

Mentalment és una cosa i físicament n'és una altra. Entreno amb la gent de B-swim, una cooperativa de natació adaptada que hi ha a Mataró. Quan em preparo per travessar un estret, nedo entre trenta i quaranta mil metres a la setmana, unes dotze hores, que complemento amb entrenament físic.

I mentalment?

És una altra lliga. Hi ha gent que veu la discapacitat com una limitació, però tot el que he viscut m'ha preparat per poder superar aquests reptes. Hi ha gent que em diu que aquesta força mental ja la tenia abans de l'accident, però el que està clar és que el que he viscut em fa tenir més força. I, a part, la pèrdua del Salvi per a mi és un motor. Pot semblar contradictori, però sentir dolor, cansament... és estar viu. I no puc permetre queixar-me de sentir-me viu, quan en Salvi no va poder escollir.

“Hi ha gent que veu la discapacitat com una limitació, però tot el que he viscut m'ha preparat per poder superar aquests reptes”

No et fa por nedar en aigües obertes?

Quan nedo estic concentrat al cent per cent, i l'experiència m'ha ensenyat que el que hagi de passar, passarà. Potser és dissociar, però quan estic a l'aigua, no hi ha lloc per a la por. L'any que ve el meu repte és travessar el canal del Nord, entre Irlanda i Escòcia. L'aigua està a 14°, hi ha risc d'hipotèrmia, meduses de fins a dos metres, no l'ha acabat molta gent o no sempre en el primer intent... Em fa més por que respecte.

Com ho porta la família?

Tenen més por que jo, però tenim un pacte: mai em posaré en més risc del necessari. Nedar trenta quilòmetres a 14° ja és un risc, però en el moment que consideri que la situació és massa arriscada, pararé. I, si una cosa tinc clara, és que, si algun dia em passa alguna cosa, aquest cop seré jo qui truqui.

Què va passar l'abril de 2015?

Jo treballava de mosso d'esquadra a Granollers, a la unitat d'investigació. Era alpinista aficionat i amb un amic vam anar cap als Alps. El 14 d'abril de 2015 vam caure. En Salvi va morir i jo vaig patir un traumatisme cranioencefàlic que em va comportar una sèrie de lesions per les quals tinc una discapacitat. Vaig estar en coma un mes i quasi un any a la Guttmann.

Recordes alguna cosa de quan estaves en coma?

Puc dir que he nascut dues vegades i n'he mort una. Pels traumatismes, per la medicació... el meu cervell no

“Quan surto de l'aigua no soc el mateix, soc millor persona que abans d'entrar-hi, perquè he arreglat coses dins meu”

funciona com abans de l'accident, jo no soc el mateix. Quan estava en coma, experimentava situacions de por, de risc vital. Diuen que és la manera com el cervell es posa en alerta i lluita amb totes les seves forces per sobreviure. Anava connectant i desconnectant. Va ser quan em van dir que en Salvi era mort, quan vaig connectar definitivament amb la vida, però vaig caure en un pou. Per què havia de viure, si en qualsevol moment podia acabar-se tot? Una de les coses que em va donar certa pau va ser intentar crear alguna cosa positiva de tot el que havia passat, només així podria guanyar-me el dret a continuar viu. Havia de fer que valgués la pena, perquè en Salvi no havia pogut escollir.

Com va ser la rehabilitació?

Duríssim, físicament i emocionalment. A part del dolor, és començar de zero, aprendre-ho tot de nou: a caminar, a posar-me dret... I emocionalment estava en un pou, no tenia ganes de viure. Si no fos per la meua família, jo no estaria viu. És molt dur, però ho vius dia a dia. Aprens a no mirar on vols arribar, a anar fent, pas a pas, valorar els petits avenços; això em serveix per als reptes. Vaig patir molt, però no més que la família d'en Salvi. A la Guttman entens i aprens que tothom té la seva experiència de vida i el seu propi patiment. Abans de l'accident, jo era un ignorant sobre el món de la discapacitat, tenia molts clixés, molta condescendència.

I quan surts de l'institut Guttman?

Comença la vida real. I, tot i que en un principi ets el centre de l'univers de molta gent, el món continua girant. És molt important esforçar-se per ser autònom, no acomodar-se al fet que t'ho facin tot. La meua dona, l'Olga, sempre m'ha ajudat i ha fet moltíssim per mi, però jo tenia clar que havia de ser independent, que un dia jo deixaria de ser el centre, i això va passar quan va néixer el nostre fill gran, en Jan.

Com convius amb el dolor i la discapacitat?

Visc amb dolor permanent. Al principi era molt intens i em limitava moltíssim, i ara és un dolor constant amb el qual he après a conviure. Igual com cal aprendre a ocupar el temps. La gent es pensa que no treballar és una bicoca. I és cert que tinc una pensió, estabilitat econòmica i una vida molt digna, però la societat està pensada per ser productius i quedar-te sense poder treballar amb trenta anys no és fàcil. Jo era molt feliç fent el que feia i, de cop i volta, tot el que havia construït, va desaparèixer. L'esport adaptat m'ha permès ocupar el temps, conèixer gent... i, juntament amb el repte de l'Oceans Seven i el llibre, dona sentit a la meua vida.

“Després de viure una experiència tan vital i traumàtica, sempre volem fer alguna cosa per canviar el món”

Com entres en contacte amb la natació adaptada?

A la Guttman havia provat tots els esports, perquè ajuden a rehabilitar-te i a tenir més qualitat de vida. Tot i que la natació no m'agradava especialment, em van proposar anar un dia a la setmana a la piscina i com que estava esgotat de no sortir i de fer sempre el mateix... El primer dia ja vaig conèixer la Maria, que literalment em va salvar la vida. Em va ajudar a fer el clic quan em va dir: “no m'expliquis la teua vida, fes-ho i, si no pots, ja mirarem com adaptar-ho, però no comencis posant-te limitacions”. Vaig arribar al mar i a la natació en aigües obertes de forma casual, a causa de la pandèmia.

Dius que en Salvi sempre t'acompanya quan nedes.

A l'aigua, molts moments parlo amb en Salvi, sempre m'acompanya i em motiva. Nedo amb ell i per a ell. Quan nedo, l'esforç físic i mental portat al límit m'apropa a una mena d'habitació fosca que tots tenim... Sempre hi entro i m'ajuda moltíssim. Quan surto de l'aigua no soc el mateix, soc millor persona que abans d'entrar-hi, perquè he arreglat coses dins meu.

Expliques la teua història a *La travessia infinita*.

El llibre m'ha remogut molt, però m'ha servit per endreçar la meua vida. En cada pàgina em despullo i explico les meves pors, els meus neguits, les meves emocions. El llibre és un record permanent d'en Salvi i un record de tot el que va passar per a la meua família i per a mi. També és poder ajudar persones que passin per situacions similars i promoure l'esport adaptat. I, finalment, trencar prejudicis i clixés i canviar la percepció de la gent envers la discapacitat. Després de viure una experiència tan vital i tan traumàtica, sempre volem fer alguna cosa per canviar el món. Voldria que aquest llibre fos una “Maria”, que ajudi la gent a fer el clic. Amb l'esport adaptat, hi ha un abans i un després per a tothom.

En Jere Mateo amb un exemplar del llibre *La travessia infinita*, escrit pel periodista Adam Martín, amb qui en Jere comparteix l'afició per la natació en aigües obertes i ara també una gran amistat

